

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte: Nadejda Toma,
Judecătorii: Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Brigai Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Mirciu Viorel xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.09.2017 – 28.09.2017;

Instanța de apel: 13.11.2017 – 06.12.2017;

Instanța de recurs: 28.02.2018 – 25.04.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul central, din 28 septembrie 2017, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Mirciu Viorel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate ce ține de circulația legală a drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe termen de 3 (trei) ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Mirciu Viorel, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în perioada nestabilită de organul de urmărire penală, din surse necunoscute, ilegal a procurat masă vegetală în cantitate totală de 22,32 gr, conținând cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, pe care a păstrat-o în scopul de consum personal până la data de 04 iulie 2017, ora 19:00, când, aflându-se în parcul „Grădina Botanică” de pe str. Pădurii, 18, mun. Chișinău și având un comportament suspect, a fost stopat de către colaboratorii BRO DP mun. Chișinău, Malic V., Panțîr Gh. și condus la IP Botanica, DP mun. Chișinău pentru verificare.

În rezultatul acțiunilor de urmărire penală, la Mirciu Viorel au fost depistate și ridicate 11 (unsprezece) pachetele de tip „zip-lock” cu masa vegetală (22,32 gr), uscată, mărunțită de culoare galbenă, care potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-4369 din 11 august 2017, conține cannabinoidul sintetic

MDMB(N)-2201, care reprezintă analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM.

Cantitatea totală a masei vegetale, ce conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM constituie 22,32 gr.

Conform pct. 193 a Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea masei vegetale depistate și ridicate la Mirciu Viorel, de 22,32 gr se atribuie la cantități deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, procurarea și păstrarea analogilor etnobotanicelor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în latura civilă, în privința soluționării cerinței privind încasarea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mirciu Viorel să fie obligat să achite cheltuielile judiciare în sumă de 1680 lei.

În argumentarea apelului, acuzatorul de stat a invocat că, pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 32/12/1-R-4369 din 11 august 2017, au fost suportate cheltuieli în sumă de 1680 lei, iar prin prisma prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată are posibilitatea de a obliga inculpatul să recupereze cheltuielile judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017, apelul a fost respins ca nefondat și menținută sentința.

Cu referire la solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, instanța de apel, având în susținere prevederile art. art. 227, 143 Cod de procedură penală, a menționat, că expertiza a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii faptului dacă masa vegetală din pachetelele din polimer „zip lock” face parte din categoria substanțelor narcotice, din care anume și care este cantitatea substanței.

Potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-4369 din 11 august 2017 masa vegetală de culoare galbenă, uscată, mărunțită, în cantitate de 22,32 gr, conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006.

Aceste acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, sunt puse în sarcina părții acuzării.

Așadar, instanța de apel a apreciat că solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea din contul inculpatului Mirciu Viorel a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei este nefondată, or, în conformitate cu alin. (3) art. 227 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Totodată, legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Drept urmare celor indicate, în cazurile când expres a fost dispusă de organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat.

Astfel, cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal pentru efectuarea expertizei în sumă totală de 1680 lei, se trec în contul statului, or, acestea sunt cheltuieli suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de cheltuielile judiciare cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel.

În motivarea recursului acuzatorul de stat menționează, că legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală, obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat, iar în acest context soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este ilegală.

În opinia procurorului, concluzia instanțelor de fond precum că, art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, nu impune în mod imperativ obligația condamnatului să recupereze cheltuielile judiciare este una nefondată.

Consideră, că instanța de apel nici nu a examinat posibilitatea achitării de către inculpat a cheltuielilor judiciare, contrar solicitării procurorului privind admiterea acestei cerințe.

6. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond

și de apel în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a respins solicitarea sa din cererea de apel cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 1680 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1680 lei, suportate pentru efectuarea expertizei fizico-chimice nr. 34/12/1-R-4369 din 11 august 2017.

Astfel, art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin. (3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;

2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;

4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței. (3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. (4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal conchide, că suma de 1680 lei a fost necesară pentru efectuarea expertizei fizico-chimice nr. 34/12/1-R-4369 din 11 august 2017 (f.d. 24-27), care a fost dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 07 iulie 2017 (f.d. 19), pentru determinarea dacă masa vegetală depistată la Mirciu Viorel de către organul de urmărire penală, face parte din categoria substanțelor narcotice și care anume este cantitatea acestei substanțe, or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuieli sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea gradului vătămărilor corporale ale victimei, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Brigai Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Mirciu Viorel xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 aprilie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac